

Результати соціологічного опитування

Вплив економічної кризи на фінансування діяльності громадських організацій у 2009 році

Зважаючи на обставини фінансово-економічних змін 2008-2009 рр., що торкнули весь світ, отримавши назву Світова Економічна Криза, програма Управління Неприбутковими Організаціями Українського Католицького Університету за сприяння Львівської Міської Ради провела соціологічне опитування серед громадських організацій (ГО) м. Львова "Вплив економічної кризи на фінансування діяльності громадських організацій у 2009 році"

Метою дослідження було визначити масштаби впливу економічної кризи на спроможність ГО реалізовувати свої статутні завдання у найближчому майбутньому.

Опитування проводилось в терміні 1 місяць – квітень 2009. Було роздано 126 анкет серед громадських організацій м. Львова. Отримали 46 відповідей, опрацьовано 44 анкети.

При такій кількості відповідей наші висновки не претендують на визначення сильних взаємозв'язків, та все ж це достатня кількість, аби говорити про тенденції у фінансуванні ГО м. Львова сьогодні.

Інформація про респондентів

Членами опитаних ГО є здебільшого молоді люди до 35 років (80%)

Нечисельно представлені організації, що об'єднують львів'ян після 35 років та зовсім не представлені організації для людей після 55. Кількість останніх не значна та, також, такі організації не виявились зацікавлені відповідати на запитання анкети.

Кількість членів організації

1-10	45,24%
20-50	26,19%
> 50	28,57%

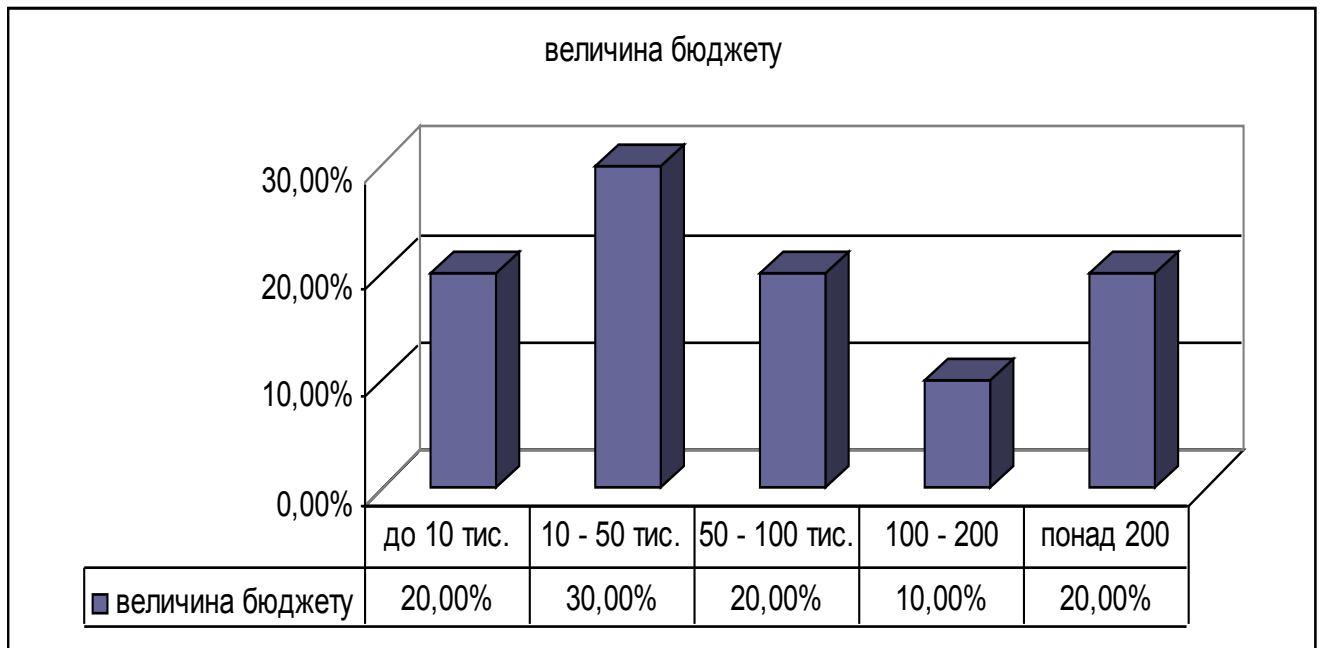
Середній вік

16-35 років	79,54%
35-45 років	20,45%
> 55 років	0%

Статус

міська	20
обласна	14
всеукраїнська	9
міжнародна	1

На запитання: "Визначте межі бюджету Вашої організації у 2008 році", ми отримали такі відповіді:

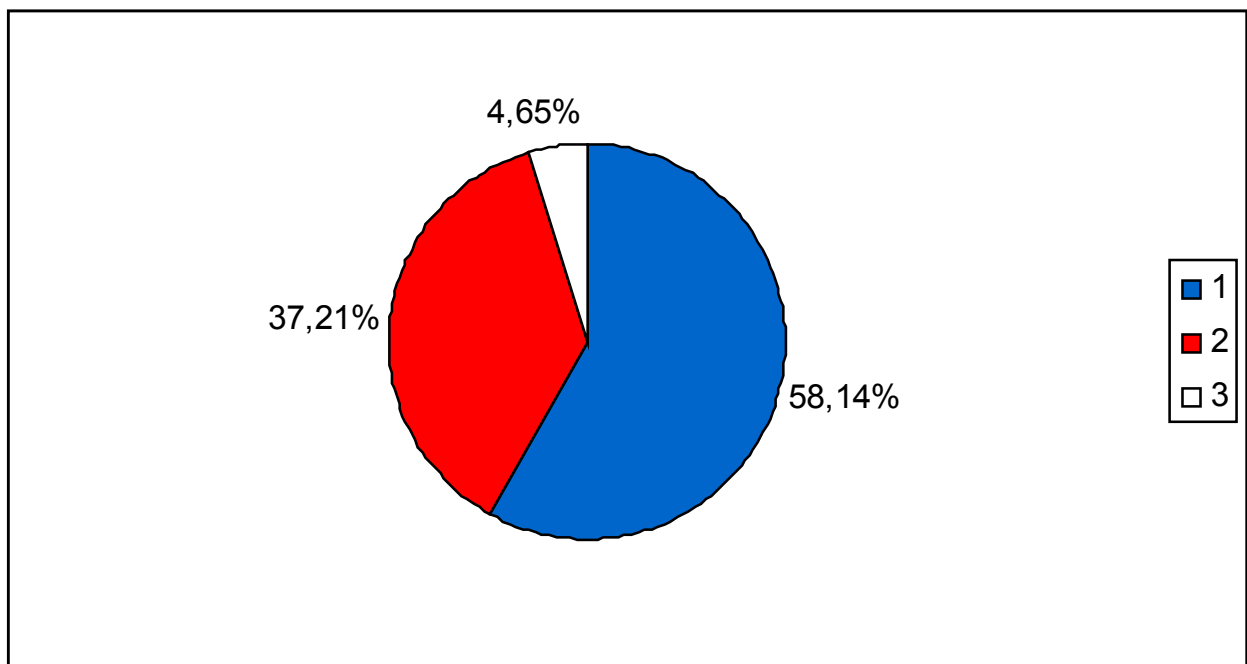

Бачимо, що бюджет опитаних організацій рівномірно коливається від 10 тис. грн. до понад 200 тис. грн.

Отже, в опитуванні взяли участь різні за потужністю організації.

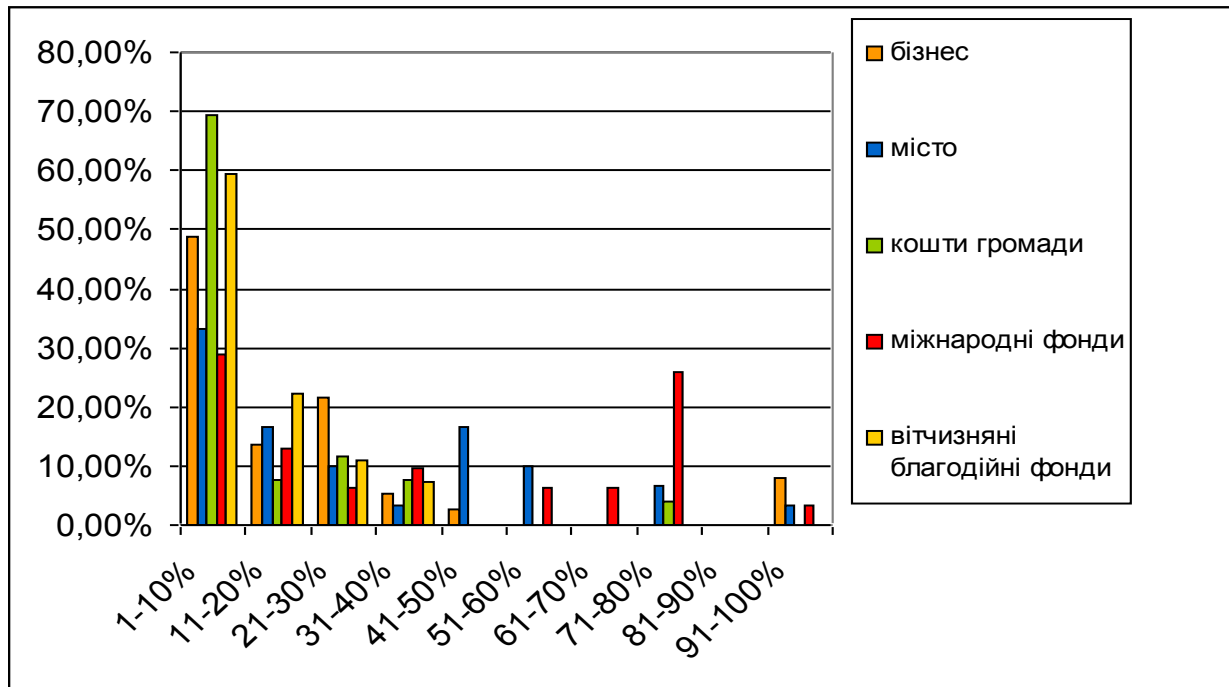
Здебільшого на який термін отримуєте фінансування?

- 1 до 1 року
- 2 1-3 роки
- 3 3-5 років

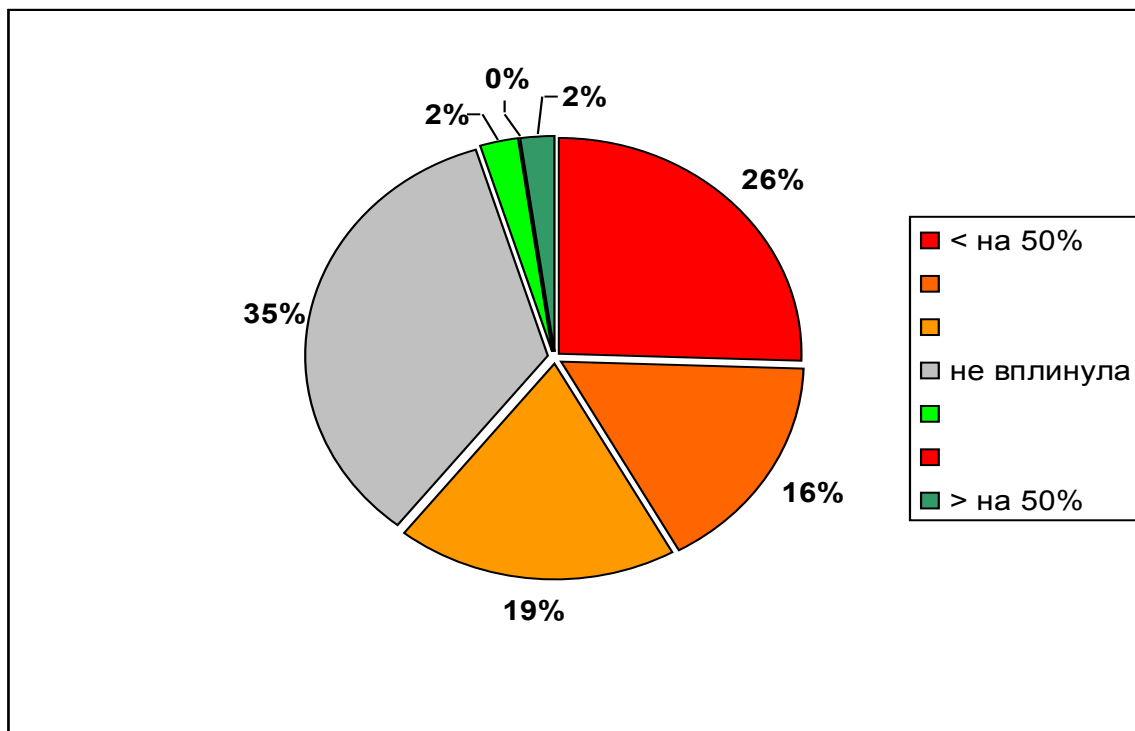
58,14 % опитаних організацій (більшість) отримують фінансування на 1 рік, це свідчить про залежність їх щорічної діяльності від джерел фінансування, та загрозу скорочення діяльності в разі відмови у фінансуванні. Такі показники підкреслюють необхідність присутності **професійного фандрейзера** в організації, для визначення стратегії залучення ресурсів, що забезпечать розвиток та стабільність.

Надходження до бюджету

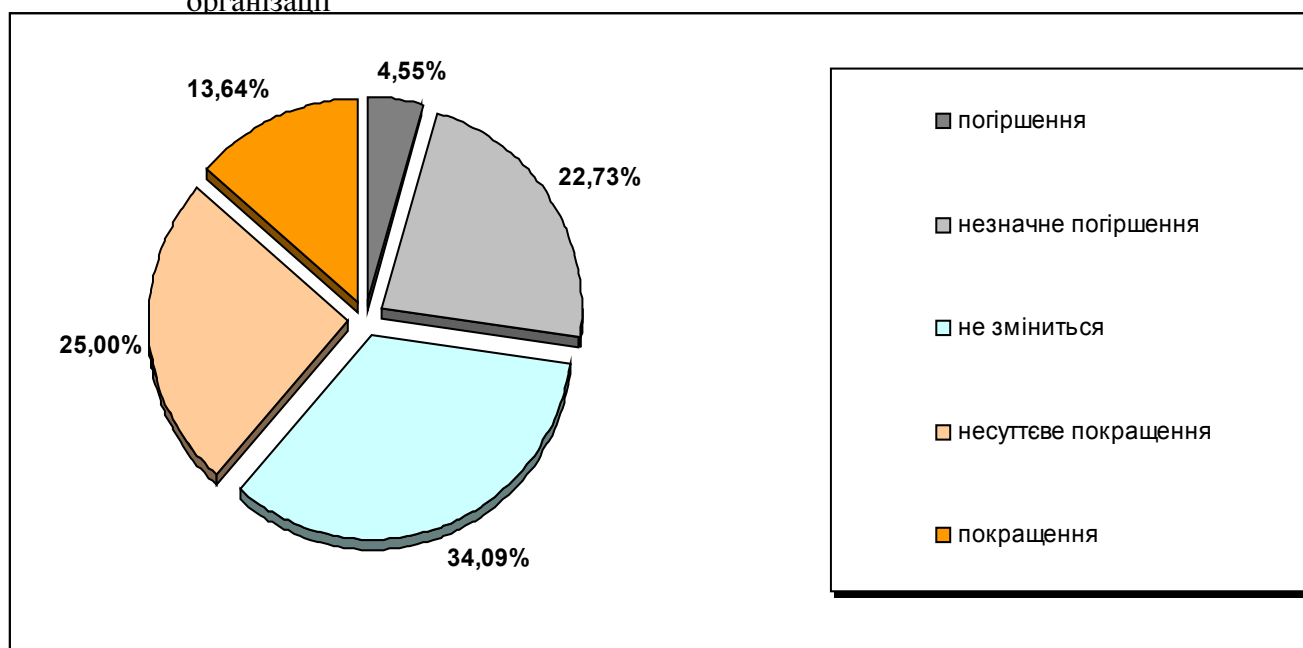

Менше 10% організацій отримують 100% надходження до бюджету та 30% - отримують 80% надходжень лише від одного джерела фінансування, яким в основному є міжнародні фонди. Залежність від одного джерела є загрозою припинення або скорочення діяльності цих організацій в разі його втрати, проте, графік показує, що все ж більшість організацій залучають кошти з різних джерел фінансування, що зменшує ці ризики.

Як змінилось фінансування вашої організації

Третина організацій не відчули впливу кризи. 56% - фінансування зменшилось, причому майже в третини організацій на половину, збільшення фінансування отримали 4% - 2 організації

ГО очікують покращення ситуації або принаймні не погіршення. Оптимістичні настрої не великі – покращення очікують понад 38%. Тоді як 34% не сподіваються змін. Вони прийняли зменшення фінансування і розуміють, що потрібно працювати в умовах які склались.

Наступним, на нашу думку, важливим питанням було дослідження **динаміки надходження фінансування.**

Оцінювання проводилось по 4 значній шкалі

- 1 - *Перестали повністю отримувати*
- 2 - *Отримали менше, ніж очікували*
- 3 - *Отримали так, як очікували*
- 4 - *Отримали більше, ніж очікували*

У ході опитування було виявлено, що

Зменшились надходження від:

- бізнесу – 65 % організацій
- місцевої влади - 54%
- громади – 52%
- МБФ – 37%
- вітчизняних фондів – 46%

Збільшилось фінансування від:

- бізнесу - 5,88 % організацій
- місцевої влади – 0%
- громади – на 3%
- МБФ – на 8,5%
- вітчизняних фондів – 7,6%

Цікаво, що від влади жодна організація-респондент не отримала більше фінансування ніж очікувала. Міжнародні благодійні фонди виявились найстабільнішим джерелом фінансування ГО в період кризи для половини організацій -що обіцяли те і дали.

Оптимістичними виявились відповіді на запитання: **“Як вплине зміна фінансування на вашу діяльність”:**

- Не припинять свою діяльність 100%
- Тимчасово припинять діяльність 6%
- Зменшать кількість проектів 45%
- Шукатимуть дофінансування 53%
- Об'єднуються з іншими організаціями 33%
- Оптимізують витрати 49%

Ніхто не припиняє діяльність. Люди працюють заради ідеї. 6% Толерують погіршення ситуації і готові до тимчасового припинення, 33% вважають, що об'єднання в асоціації чи асамблеї сприятиме збільшенню фінансування ГО. Майже половина організацій швидше проти об'єднання.

Оптимізація витрат – це вихід, який бачать для себе близько половини опитаних. Це говорить про те що **семінари з фінансового менеджменту** є потрібними для ГО.

Риторичним запитанням для ГО є звісно: **Де шукати дофінансування?** На думку ГО,

- Бізнес – 39%
- Місцеві органи влади – 41%
- В громаді – 36%
- Міжнародні благодійні фонди (МБФ) – 64%
- Українські благодійні фонди (УБФ) – 62%

Бізнес та громада – джерела від яких найменше очікують надходжень. Фактично великою є фінансова довіра до МФ як найбільш стабільного джерела надходжень. Тут планують шукати фінансування більше половини ГО.

На запитання: **Яким чином ви шукатимете дофінансування?** ГО відповіли:

- Інтернет - понад 60%
- Конференції, семінари – 55%
- ЗМІ – 52%
- Навчальні програми – 43%
- Центри підтримки ГО – 40%
- Знайомі - 35%

Кожен із запропонованих каналів оцінювався від “1 швидше так” до “10 – швидше ні” Цікаво, що в кожному випадку нейтральна позиція (оцінка 5) отримала високий показник. Це може означати, що для ГО не зрозуміло як шукати кошти. Або цей канал їм не відомий, або ж вони не знають як використати його для фінансування діяльності організації. Цей висновок не стосується Навчальних програм. ГО усвідомлюють, що навчання – це вигідні інвестиції.

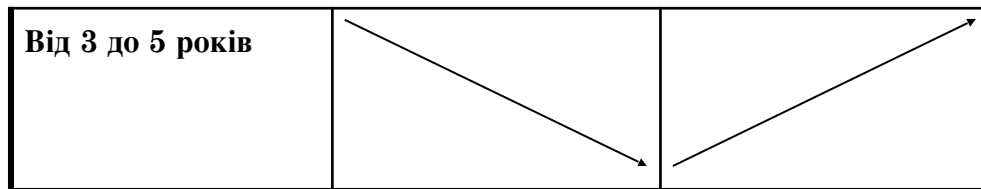
Ми також досліджували **взаємозв'язок між джерелом фінансування та зменшенням дохідної частини бюджету**. Виявилось, що найстабільнішим джерелом є МБФ (кореляція 0,5). Наступними за ними їде бізнес та УБФ. Організації більшість доходу яких була від влади та громади сильніше відчували на собі кризу.

Цікаві висновки дав аналіз **впливу джерела фінансування та очікування в майбутньому від цього джерела**. Сподівання отримати від бізнесу дали позитивну кореляцію. Ті, хто більшість бюджету наповнюють коштами від оргів влади – очікують спад надходження. Тобто – не впевнені у завтрішніх коштах. Можливо, варто місцевим органам поряд із фінансування в рамках річного бюджету працювати над перспективним планом фінансування - розробляти 2-3 річні програми. Від МБФ та УБФ сподіваються ті ж кошти, які планували.

Зв'язок між видом діяльності та фінансовою ситуацією незначний. Опитування показує, що найбільше відчували фінансову кризу на собі волонтерський рух, правовий захист та туризм. Ті ГО, що працюють в напрямку розвитку громадянського суспільства очікують цю тенденцію в майбутньому.

Тривалість фінансування та ситуація

	сьогодні	завтра
менше, ніж 1 рік		
Від 1 до 3 років		

Найбільш стабільними у сьогоднішній ситуації себе відчувають ті ГО, термін фінансування яких від 1 до 3 років, та у майбутньому зросту не передбачають. Натомість, організації з фінансуванням терміном на 1 рік песимістично бачать своє майбутнє і сьогодні відчувають вплив економічної кризи. А от організації з терміном фінансування від 3 до 5 років хоча сьогодні й відчувають спад, у майбутньому все ж прогнозують зріст.

Наші висновки:

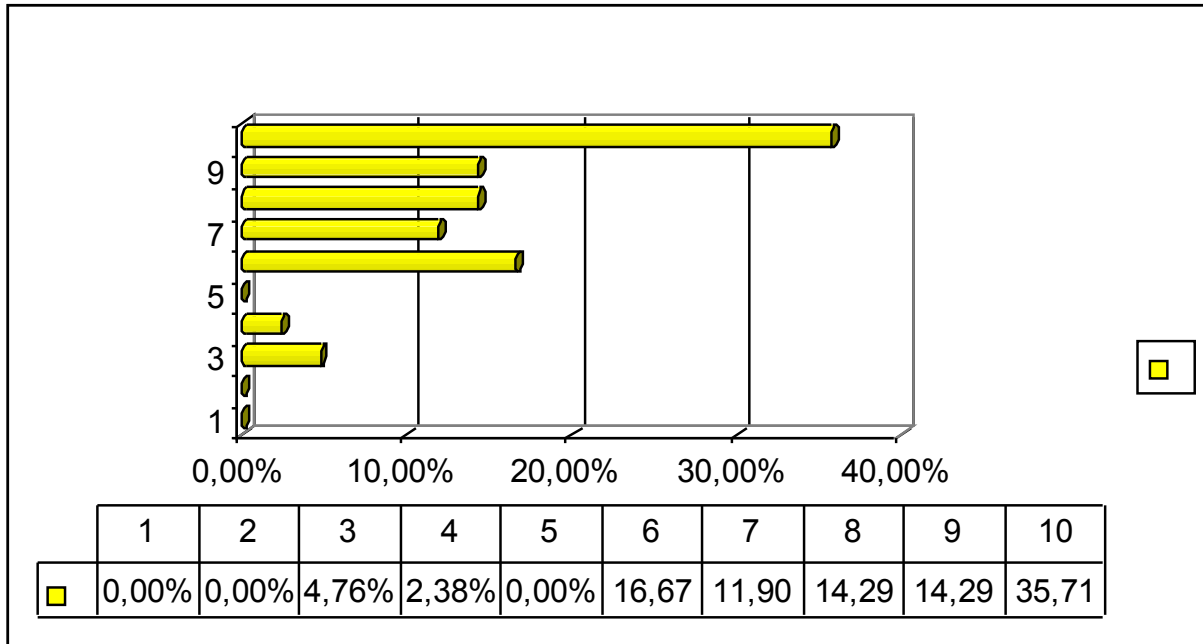
Як вже попередньо було сказано, при такій кількості відповідей наші висновки не претендують на визначення сильних взаємозв'язків, та все ж це достатня кількість, аби говорити про тенденції у фінансуванні ГО м. Львова сьогодні.

Результати дослідження показують, що економічна криза вплинула негативно на фінансову спроможність ГО м. Львова. Фінансування зменшилось у близько 60% організацій. Особливо від кризи постраждали ті ГО, які більшість свого бюджету наповнюють коштами від органів влади, вони не впевнені й у завтрашніх коштах. Можливо, варто місцевим органам поряд із фінансуванням в рамках річного бюджету працювати над перспективним планом фінансування - розробляти 2-3 річні програми. Також загрозу скорочення надходжень відчувають організації, з терміном фінансування на 1 рік. За даними опитування їх близько 60%. Ці показники підкреслюють необхідність присутності професійного фандрейзера в організації, для визначення стратегії залучення ресурсів, що забезпечать їй розвиток та впевненість у майбутньому.

Міжнародні благодійні фонди виявились найстабільнішим джерелом фінансування ГО в період кризи. Саме до МБФ великою є фінансова довіра, тут планують шукати фінансування більше половини ГО у майбутньому. На другому місці після МБФ є УБФ, від яких очікують також фінансової стабільності. Бізнес та громада – джерела від яких найменше очікують надходжень.

На загал, ГО очікують покращення ситуації або принаймні не погіршення. Висловлюють готовність працювати в умовах які склались. Ніхто не припиняє діяльність. Люди працюють заради ідеї. Оптимізація витрат – це вихід, який бачать для себе близько половини опитаних. Це говорить про те що семінари з фінансового менеджменту для ГО є потрібними.

Попри всі труднощі з якими стикнулися ГО у 2009 році, позитивно дивиться в майбутнє понад 75% організацій.

Здатність працювати у майбутньому

Від 1 – низка до 10 висока